

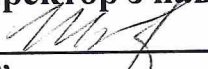
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних і прикладних наук

Кафедра бізнесу та управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО

“ 31 ” серпня 2026 р.

ОПОДАТКУВАННЯ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	071 Облік і оподаткування
Освітньо-професійна (освітньо-наукова) програма:	«Облік та бізнес-аналітика»
Освітній рівень:	перший (бакалаврський)
Статус дисципліни:	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська
Семестр викладання:	VI

**Івано-Франківськ
2026**

РОЗРОБНИК:

старший викладач кафедри
бізнесу та управління

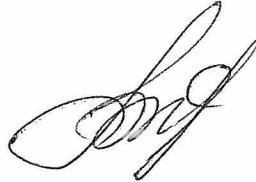

Ігор ЦЮЦЯК

ЗАТВЕРДЖЕНО:

на засіданні кафедри бізнесу та управління,
протокол № 1 від 28.08.2026 року

к.е.н., доц., завідувач кафедри
бізнесу та управління

Ірина ПОПАДИНЕЦЬ

УЗГОДЖЕНО:

Гарант ОПП

Ігор ЦЮЦЯК

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково-методичної ради, протокол № 1 від 31.08.2026 року

e-mail	<u>igor.tsiutsiak@ukd.edu.ua</u>
Номер аудиторії чи кафедри	<u>Кафедра бізнесу та управління</u>
Посилання на сайт	<u>Ігор ЦЮЦЯК</u>
Сторінка курсу в СДО	Оподаткування

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Справляння податкових платежів є основним інструментом мобілізації доходів бюджетів різних рівнів та важливим важелем державного регулювання економіки. Навчальна дисципліна «Оподаткування» спрямована на формування у здобувачів освіти системних знань про податкову систему України, особливості оподаткування юридичних та фізичних осіб, а також практичних навичок щодо нарахування та сплати загальнодержавних і місцевих податків і зборів, а також єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Саме тому майбутні фахівці у сфері обліку і оподаткування повинні на професійному рівні володіти теоретичними та методичними аспектами оподаткування суб'єктів господарювання.

Навчальна дисципліна «Оподаткування» займає провідне місце у навчальному процесі підготовки бакалаврів з обліку і оподаткування, що зумовлене значенням облікової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-звітної інформації. Навчальна дисципліна «Оподаткування» є невід'ємною частиною циклу дисциплін, включених до групи базових дисциплін професійної підготовки, необхідних фахівцям, зайнятим у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. Дана дисципліна є базовою дисципліною освітньої програми підготовки студентів за першим (бакалаврським) освітнім рівнем, галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Мета та завдання дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти базових знань про податкову систему України та особливості оподаткування юридичних і фізичних осіб, а також практичних навичок щодо обчислення та сплати загальнодержавних і місцевих податків і зборів.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання оподаткування суб'єктів підприємницької діяльності;
- місце і значення податкової системи в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств;
- теоретичні основи оподаткування, включаючи трактування основних категорій, економічну сутність, ознаки та функції податків, а також склад загальнодержавних і місцевих податків й зборів;
- механізми функціонування податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах;
- порядок нарахування та сплати загальнодержавних непрямих податків;
- порядок нарахування та сплати загальнодержавних прямих податків;

- порядок нарахування та сплати місцевих податків та зборів;
- особливості практики здійснення оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності.

В результаті вивчення дисципліни студент повинен **вміти**:

- використовувати законодавчі акти, які регламентують порядок справляння податкових платежів до бюджету;
- визначати сутність об'єктів оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності;
- володіти методичним інструментарієм оподаткування господарської діяльності підприємств;
- визначати базу оподаткування з загальнодержавних та місцевих податків і зборів;
- розраховувати суми податків й обов'язкових платежів, що підлягають сплаті до бюджетів різних рівнів;
- застосовувати спрощену систему оподаткування.

Компетентності та результати навчання, яких набувають здобувачі освіти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП «Облік та бізнес-аналітика»).

Шифр та назва компетентності	Шифр та назва програмних результатів навчання
ЗК 1. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств
ЗК 2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	
ЗК 3. Здатність працювати в команді	
ЗК 4. Здатність працювати автономно	
ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	
ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)	ПРН 03. Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
ЗК 7. Здатність бути критичним та самокритичним	
ЗК 8. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 04. Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
ЗК 9. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово	
ЗК 10. Здатність спілкуватися	ПРН 05. Володіти методичним

іноземною мовою	інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств ПРН 06. Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності ПРН 07. Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах
ЗК 11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій	
ЗК 12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	
ЗК 13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	
СК 1. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці	
СК 2. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування	
СК 3. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	
СК 4. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання	
СК 5. Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	
СК 6. Здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій	
СК 7. Застосовувати методики	

проведення аудиту й послуг з надання впевненості	
СК 8. Ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів	
СК 9. Здійснювати зовнішній та внутрішній контроль діяльності підприємства та дотримання ним законодавства з бухгалтерського обліку і оподаткування	
СК 10. Здатність застосовувати етичні принципи під час виконання професійних обов'язків	
СК 11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави	

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	3		
Семестр	6		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	22 (в годинах)	4 (в годинах)
	семінари, практичні	20 (в годинах)	4 (в годинах)
Самостійна робота		48 (в годинах)	82 (в годинах)
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Пререквізити	Постреквізити
Економічна теорія	
Фінансова грамотність	
Бюджетна та податкова система	

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні (2 год.)

Поняття та економічна сутність податків і зборів. Функції податків, їх сутність та особливості прояву.

Елементи системи оподаткування, що визначаються під час встановлення податків, та їх характеристика.

Класифікація податків: за формою оподаткування; за економічним змістом об'єкта оподаткування; залежно від рівня державних структур, які встановлюють податки.

Види систем оподаткування: загальна і спрощена.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Історичні та економічні передумови виникнення податків та зборів. Значення податків та зборів у формуванні доходів бюджету. Переваги та недоліки прямих податків, проблеми їх справляння. Переваги та недоліки непрямих податків, їх місце в податковій системі (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 13).

Тема 2. Податок на додану вартість (4 год.)

Платники, об'єкт оподаткування та ставки податку на додану вартість. Операції, які не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість. Операції, які звільнені від оподаткування податком на додану вартість. Методи обчислення податку на додану вартість.

Податкові зобов'язання, їх зміст та порядок виникнення. Податковий кредит: визначення, умови одержання права на податковий кредит.

Податкова накладна: порядок складання та терміни реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Електронне адміністрування податку на додану вартість. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті (перерахуванню) до бюджету або відшкодуванню з бюджету

Питання для самостійного вивчення (8 год.): Особливості нарахування податку на додану вартість при ввезенні товарів на митну територію України. Особливості застосування касового методу нарахування податку на додану вартість. Порядок бюджетного відшкодування податку на додану вартість. Податкові періоди й особливості їх застосування. Строки сплати податку на додану вартість. Єдиний реєстр податкових накладних (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12).

Тема 3. Акцизний податок та мито (2 год.)

Платники акцизного податку, об'єкт оподаткування та ставки податку. Перелік підакцизних товарів. Види ставок акцизного податку: адвалорні, специфічні, змішані.

Порядок визначення податкових зобов'язань з акцизного податку при продажі підакцизної продукції вітчизняного виробництва. Порядок визначення податкових зобов'язань з акцизного податку у разі імпортування підакцизних товарів.

Порядок обчислення акцизного податку з роздрібного продажу товарів.

Види, платники та об'єкт оподаткування митом, порядок його сплати.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): Строки сплати акцизного податку для імпортерів алкогольних та тютюнових виробів. Порядок отримання акцизних марок вітчизняними виробниками та імпортерами. Правила складання та реєстрації акцизних накладних. Митна вартість товарів, методи її визначення. Державне мито та порядок його справляння (1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 4. Податок на прибуток підприємств (2 год.)

Платники податку на прибуток підприємства: юридичні особи – резиденти, нерезиденти. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємства. Ставки податку на прибуток.

Порядок розрахунку фінансового результату до оподаткування та податку на прибуток підприємств. Характеристика різниць, на які коригується фінансовий результат до оподаткування.

Звільнення від оподаткування податком на прибуток підприємства.

Питання для самостійного вивчення (8 год.): Особливості оподаткування прибутків нерезидентів в Україні. Порядок розрахунку амортизації основних засобів та нематеріальних активів для визначення об'єкта оподаткування згідно з Податковим кодексом України. Мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів. Податкові наслідки за порушення законодавства у сфері податку на прибуток підприємств (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір (2 год.)

Платники податку на доходи фізичних осіб. Об'єкт та база оподаткування податком на доходи фізичних осіб. Ставки податку на доходи фізичних осіб. Порядок нарахування та перерахування податку на доходи фізичних осіб до бюджету.

Податкові соціальні пільги, порядок їх розрахунку та застосування. Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності.

Платники, об'єкти та база оподаткування військовим збором, ставки військового збору та порядок його розрахунку.

Питання для самостійного вивчення (6 год.): Податкова знижка: суть і механізм застосування. Порядок отримання податкової знижки. Оподаткування інших видів доходів фізичних осіб. Порядок перерахування роботодавцем сум наданих податкових соціальних пільг. Обов'язки та

відповідальність громадян щодо сплати податку на доходи фізичних осіб (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 6. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (2 год.)

Платники, об'єкти та база оподаткування єдиним соціальним внеском на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Ставки єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, особливості їх застосування. Добровільна сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Порядок обчислення єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Роль єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування у формуванні соціального захисту населення. Терміни сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Відповідальність за порушення порядку нарахування і сплати єдиного соціального внеску (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 7. Екологічний податок та рентна плата (2 год.)

Сутність та значення екологічного податку. Платники екологічного податку. Об'єкт, ставки та база оподаткування екологічного податку. Порядок обчислення екологічного податку.

Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин. Рентна плата за користування надрами з метою, не пов'язаною з видобуванням корисних копалин. Рентна плата за спеціальне використання води.

Питання для самостійного вивчення (2 год.): Основні принципи системи майнових податків. Терміни сплати екологічного податку (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 8. Спрощена система оподаткування (2 год.)

Сутність та значення спрощеної системи оподаткування. Платники, об'єкти та ставки єдиного податку для платників першої, другої та третьої груп. Особи, які не можуть бути платниками єдиного податку першої, другої та третьої груп. Платники, об'єкт та база оподаткування для платників єдиного податку четвертої групи. Обмеження в набутті статусу платника єдиного податку четвертої групи.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Податкові (звітні) періоди для суб'єктів підприємницької діяльності, які обрали спрощену систему оподаткування. Строки сплати єдиного податку. Порядок нарахування єдиного податку для сільськогосподарських виробників (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 9. Місцеві податки і збори (2 год.)

Загальні засади, склад та особливості нарахування місцевих податків і зборів.

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки: платники, об'єкти оподаткування, база та строки сплати.

Транспортний податок: платники, об'єкт, база оподаткування. Ставка податку, порядок обчислення та строки сплати.

Плата за землю: платники, об'єкт, база оподаткування. Ставки земельного податку, порядок обчислення і строки сплати податку юридичними та фізичними особами.

Місцеві збори.

Питання для самостійного вивчення (4 год.): Переваги та недоліки плати за землю. Диференціація ставок плати за землю залежно від призначення земельних ділянок. Індexсація нормативної грошової оцінки земель. Нерухомість, яка не є об'єктом оподаткування. Диференціація ставок залежно від характеристик транспортного засобу (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Тема 10. Платники податків, їх права, обов'язки та відповідальність.

Адміністрування податків, зборів, платежів (2 год.)

Платники податків, їх права та обов'язки. Відповідальність платників податків. Обставини, що звільняють або пом'якшують відповідальність.

Податкові консультації. Способи здійснення податкового контролю. Види податкових перевірок.

Питання для самостійного вивчення (2 год.): Реєстрація платників податків та її значення. Взаємодія платників податків з податковими органами. Терміни надання індивідуальних податкових консультацій. Зміст запиту платників податків на отримання індивідуальної податкової консультації. Єдиний реєстр індивідуальних податкових консультацій. Узагальнюючі податкові консультації (1, 2, 5, 6, 7, 8, 9, 12).

Зміст практичних занять

Тема 1. Основи оподаткування суб'єктів господарювання в Україні (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Призначення, роль податків та їх значення у формуванні доходів бюджету

1.2. Характеристика основних функцій податків: фіскальна, регулююча та контрольна

1.3. Характеристика додаткових функцій податків: розподільча та стимулююча

1.4. Загальнодержавні податки і збори та їх характеристика

1.5. Місцеві податки і збори та їх характеристика

1.6. Характеристика елементів системи оподаткування

1.7. Види систем оподаткування: загальна і спрощена

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 2. Податок на додану вартість (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Сутність податку на додану вартість, його місце в системі оподаткування

1.2. Переваги й недоліки податку на додану вартість та чинники, що впливають на надходження ПДВ до Державного бюджету України

1.3. Поняття доданої вартості, методи її обчислення

1.4. Перелік операцій, що оподатковуються за основною ставкою

1.5. Перелік операцій, що оподатковуються за пільговими ставками

1.6. Характеристика операцій, які звільнені або не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість

1.7. Документальне оформлення і реєстрація операцій із податку на додану вартість

1.8. Порядок визначення суми податку на додану вартість, що підлягає сплаті до бюджету або відшкодуванню з бюджету

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 3. Акцизний податок та мито (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Акцизний податок як форма специфічних акцизів, його переваги та недоліки

1.2. Мета стягнення акцизного податку. Відмінні риси акцизного податку та податку на додану вартість

1.3. Платники акцизного податку та об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів

1.4. Види ставок по акцизному податку

1.5. Визначення податкових зобов'язань з акцизного податку при виробництві підакцизної продукції на митній території України

1.6. Визначення податкових зобов'язань з акцизного податку у разі ввезення підакцизних товарів на митну територію України

1.7. Акцизний податок з роздрібного продажу підакцизних товарів: платники, база оподаткування, ставки акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів

1.8. Платники, об'єкт оподаткування та ставки мита

1.9. Порядок визначення суми мита та його сплати

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 4. Податок на прибуток підприємств (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Сутність податку на прибуток та його фіскальне значення. Переваги та недоліки податку на прибуток підприємств

1.2. Платники податку на прибуток підприємств з числа резидентів та нерезидентів

1.3. Об'єкт оподаткування податком на прибуток. Ставки податку на прибуток: основна та додаткові

1.4. Загальна характеристика прибутку як об'єкта оподаткування

1.5. Податкові різниці, що виникають при нарахуванні амортизації необоротних активів

1.6. Податкові різниці, що виникають при формуванні резервів (забезпечень)

1.7. Податкові різниці, що виникають при здійсненні фінансових операцій

1.8. Податковий (звітний) період з податку на прибуток підприємств

1.9. Порядок сплати податку на прибуток підприємств до бюджету

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 5. Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Поняття податку на доходи фізичних осіб та його нормативно-праве регулювання. Переваги і недоліки податку на доходи фізичних осіб

1.2. Платники податку на доходи фізичних осіб: особи, які відносяться до резидентів, нерезидентів та податкових агентів

1.3. Об'єкт оподаткування податку на доходи фізичних осіб у резидента та нерезидента

- 1.4. Загальний оподатковуваний дохід. Доходи, які не включаються до складу загального місячного або річного оподаткованого доходу
- 1.5. Обчислення податку на доходи фізичних осіб при нарахуванні доходів у вигляді заробітної плати
- 1.6. Порядок застосування податкових соціальних пільг для різних категорій населення
- 1.7. Військовий збір: економічна сутність, платники, об'єкт оподаткування, ставки, порядок визначення та сплати
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 6. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Система загальнодержавного соціального страхування в Україні
 - 1.2. Законодавча і нормативна база щодо нарахування та сплати єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
 - 1.3. Платники та база нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
 - 1.4. Ставки єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
 - 1.5. Добровільна сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування
2. Тестові завдання.
3. Практичні завдання.

Тема 7. Екологічний податок та рентна плата (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:
 - 1.1. Сутність та значення екологічного податку, його роль у формуванні доходів бюджету та стимулюванні екологічної безпеки
 - 1.2. Платники екологічного податку
 - 1.3. Особи, які не є платниками екологічного податку
 - 1.4. Об'єкт та база оподаткування екологічним податком
 - 1.5. Ставки екологічного податку: диференціація за видами забруднення та класами небезпеки
 - 1.6. Порядок обчислення та сплати екологічного податку
 - 1.7. Економічна сутність рентної плати та її види у податковій системі України
 - 1.8. Рентна плата за користування надрами для видобування корисних копалин: платники, об'єкт та база оподаткування
 - 1.9. Рентна плата за користування надрами з метою, не пов'язаною з видобуванням корисних копалин: суб'єкти та об'єкт

1.10. Рентна плата за спеціальне використання води: платники, об'єкт та ставки

1.11. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів: платники та об'єкт оподаткування

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 8. Спрощена система оподаткування (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Значення й економічна сутність спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Фіскальне значення єдиного податку

1.2. Перехід на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності

1.3. Умови перебування платників на єдиному податку

1.4. Порядок нарахування єдиного податку суб'єктами підприємницької діяльності – юридичними особами

1.5. Ставки єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб

1.6. Порядок нарахування єдиного податку фізичними особами

1.7. Ставки єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб

1.8. Обмеження в набутті статусу платника єдиного податку

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 9. Місцеві податки і збори (2 год.)

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

1.1. Загальна характеристика місцевих податків і зборів, їх нормативне регулювання

1.2. Склад та особливості нарахування місцевих податків. Фіскальне значення місцевих податків і зборів

1.3. Повноваження місцевих органів влади щодо встановлення місцевих податків і зборів

1.4. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, порядок його обчислення та сплати

1.5. Місцеві збори: платники, об'єкти, ставки оподаткування та порядок обчислення

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Тема 10. Платники податків, їх права, обов'язки та відповідальність.**Адміністрування податків, зборів, платежів (2 год.)**

1. На основі представленого теоретичного матеріалу, здобувачі мають підготувати відповіді на наступні питання:

- 1.1. Платники податків, основні категорії та критерії їх визначення
- 1.2. Права платників податків та їх реалізація відповідно до Податкового кодексу України
- 1.3. Обов'язки платників податків та порядок їх виконання
- 1.4. Види відповідальності платників податків за порушення податкового законодавства
- 1.5. Фінансова відповідальність платників податків та умови застосування штрафних санкцій
- 1.6. Адміністративна відповідальність за податкові правопорушення
- 1.7. Кримінальна відповідальність за ухилення від сплати податків
- 1.8. Обставини, що звільняють або пом'якшують відповідальність платників податків
- 1.9. Консультаційне забезпечення платників податків
- 1.10. Основні методи та інструменти, що використовуються для моніторингу податкової дисципліни
- 1.11. Класифікація та порядок проведення податкових перевірок
- 1.12. Податковий борг: сутність та процедури погашення

2. Тестові завдання.

3. Практичні завдання.

Зміст самостійної роботи здобувачів

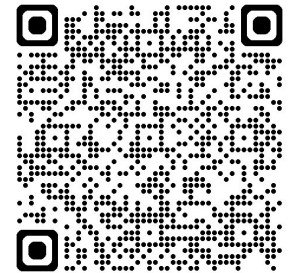
Розподіл годин, виділених на вивчення дисципліни:

Найменування видів робіт	Розподіл годин за формами навчання	
	денна	заочна
Самостійна робота, год, у т.ч.:	48	82
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	8	20
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	8	—
Підготовка звітів з практичних робіт	8	—
Підготовка до поточного контролю	6	18
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	18	44

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

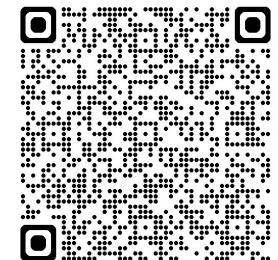
2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).¹ “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання. Ознайомитись з відповідним документом можна за [посиланням](#).

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень Володіти методичним інструментарієм обліку,	Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда). Наочні методи (ілюстрування, мультимедійні методи). Практичні методи (вправи, практичні роботи). Творчі (дослідження студентів). Метод самостійної роботи. Робота під керівництвом викладача. Інтерактивні методи (дискусія, мозковий штурм).	Екзамен. Поточний контроль. Усний контроль. Письмовий контроль. Тестовий контроль.

аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності Знати механізми функціонування бюджетної і податкової систем України та враховувати їх особливості з метою організації обліку, вибору системи оподаткування та формування звітності на підприємствах		
--	--	--

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНІ РЕСУРСИ

Для вивчення навчальної дисципліни «Оподаткування» необхідно:

1) мультимедійний проектор для демонстрації лекційних матеріалів, прикладів розрахунку податків і зборів, податкових декларацій та інших документів;

2) доступ до мережі Інтернет та офіційних нормативно-правових баз (зокрема порталу Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України, Державної податкової служби України) для опрацювання актуальних положень Податкового кодексу України, законодавчих та нормативно-правових актів у сфері оподаткування;

3) хмарні сховища даних для спільної роботи над практичними завданнями, розрахунковими кейсами та обміну навчальними файлами;

4) електронні навчально-методичні матеріали, підручники, навчальні посібники, довідкові матеріали з оподаткування, форми податкової звітності та зразки документів, необхідних для обчислення і сплати податків та зборів.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контрольні заходи

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	25	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в «Електронному журналі обліку успішності академічної групи» на підставі чотирибальної шкали – «2»; «3»; «4»; «5». У разі відсутності студента на занятті виставляється «н». За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість «н» в журналі буде виставлено «0» (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання**

знань за ЄКТС) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на заліки/екзамени без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Андрущенко В.Л., Осмятченко В.О., Ізмайлов Я.О., Тучак Т.В. Податкова система: навч. посіб. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 492 с.
2. Кузь В.І. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 240 с.
3. Луцька Н., Цюцяк І., Цюцяк А. Оцінювання податку на додану вартість у структурі податкових надходжень. Галицький економічний вісник. Т.: ТНТУ, 2023. Том 85. № 6. С. 113–121.: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/?art=1241>
4. Митний кодекс України: Закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>
5. Остапенко Т.М., Кубецька О.М., Кононова І.В. та ін. Оподаткування суб'єктів підприємництва : навч. посібник (у схемах) / Т. М. Остапенко, О. М. Кубецька, І. В. Кононова, Н. А. Протопопова. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 148 с.
6. Податкова система: навч. посіб. / Т. Тучак, В. Осмятченко, Я. Ізмайлов та ін., за заг. ред. д.е.н. В.Л. Андрущенка. Ірпінь: Університет ДФС України, 2020. 485 с.
7. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами і доповненнями: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
8. Распопова, Ю. О. Оподаткування підприємств : навч. посіб. / Ю. О. Распопова, Т. В. Акімова ; Укр. держ. ун-т науки і технологій. – Електрон. вид. – Дніпро : УДУНТ, 2025. – 119 с. <https://crust.ust.edu.ua/server/api/core/bitstreams/33b23dfb-9840-4a3c-b2c3-673f6f5b5369/content>
9. Томнюк Т.Л. Податкова система: навч. посіб. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.
10. Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л., Цюцяк В.І. Цифровізація податкової системи: сучасний стан, проблеми та перспективи. Галицький економічний вісник. 2023. Том 84. № 4. С. 48-55: <https://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/42658>
11. Цюцяк І.Л., Цюцяк А.Л., Цюцяк В.І. Податковий кредит за податком на додану вартість: сучасний стан обліку та електронне адміністрування. Економічний аналіз, 2023. Том 33. № 2. С. 230-238: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/5679/6565657245>

Додаткова література

12. Крисоватий А.І., Панасюк В.М., Мельничук І.В. Основи обліку і оподаткування: підручник (е-видання). Тернопіль: ЗУНУ, 2023. – 565 с. – URI: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/48317>

13. Луцька Н.І., Цюцяк А.Л., Цюцяк І.Л. Вплив цифровізації на обліково-звітний процес, оподаткування та стратегічне управління бізнесом. Moderní aspekty vědy: XLIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 454. С. 40-55.

Електронні інформаційні ресурси

Інформаційною базою вивчення навчальної дисципліни «Оподаткування» є:

- 1) законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні, методичні матеріали й рекомендації міністерств, відомств;
- 2) фінансово-економічні бюлетені Державної служби статистики України;
- 3) матеріали науково-практичних конференцій;
- 4) підручники та навчальні посібники на електронних носіях;
- 5) професійні видання України;
- 6) Інтернет-ресурси, зокрема:
 - законодавство України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws>
 - офіційний сайт Кабінету Міністрів України – <https://www.kmu.gov.ua>
 - офіційний сайт Міністерства фінансів України – <https://mof.gov.ua/uk>
 - офіційний сайт Державної податкової служби України – <https://www.tax.gov.ua>
 - офіційний сайт Державної служби статистики України – <https://www.ukrstat.gov.ua>
 - Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>